

PM om motioner

En fullmäktigeledamot kan bara initiera ett ärende genom att skriva en motion till fullmäktige. Genom att väcka en motion startar man ett ärende kring en fråga som man vill att kommunen ska fatta ett visst beslut i.

Reglerna om motioner i fullmäktige finns i kommunallagen (2017:725, KL).

Enligt 5 kap. 72 § KL ska fullmäktige i sin arbetsordning ge ytterligare föreskrifter om bl.a. handläggningen av motioner. Fullmäktiges arbetsordning (AO) finns på kommunens hemsida.

Formregler

Motionsrätten omfattar förslag av allmän karaktär men ämnet måste rymmas inom kommunens kompetens, dvs. vad kommunen får besluta om. Det innebär bl.a. att statliga frågor (t.ex. försvarsfrågor eller lagstiftningsfrågor) eller ärenden som landstinget har beslutanderätt i, inte får vara föremål för motioner i fullmäktige. Inte heller får fullmäktige hantera ärenden som rör myndighetsutövning i enskilda ärenden.

Motionen ska enligt AO § 31 vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter (eller tjänstgörande ersättare, se nedan).

Motionen får inte ta upp ämnen av olika slag, utan då får man i stället skriva en motion i varje ämne.

Väcka motion

Ledamöterna i kommunfullmäktige får väcka motioner (4 kap. 19 §, 5 kap. 22 § KL).

I kommunallagskommentar står det "En ersättare får väcka motioner och interpellationer enbart under ett sammanträde med fullmäktige då ersättaren tjänstgör men inte **mellan** sammanträdena som ledamöter oftast kan göra med stöd av bestämmelser i fullmäktiges arbetsordning." Huvudregeln är alltså att motion väcks på sammanträdet men ordinarie ledamöter får även väcka motion mellan sammanträdena. Det betyder att motioner kan lämnas in under själva sammanträdet.

I AO står det i § 31 bl.a. att "En motion väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli. En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige. En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde."

Motionsrätten tillkommer den enskilde ledamoten och inte partiet. Rättsligt sett binder en ”partimotion” enbart de ledamöter som skrivit under motionen.

När en motion lämnas in till kansliet förs den upp på ärendelistan för närmaste fullmäktigesammanträde och distribueras i samma ordning som övriga ärenden.

Kommunfullmäktiges presidium har beslutat att motioner som lämnas in **efter onsdagen** närmast före fullmäktigesammanträdet inte ska sättas upp på den publicerade ärendelistan och inte distribueras före sammanträdet. Orsaken till detta är att administrationen inte hinns med vid så sen inlämning. Däremot kommer även sent inlämnade motioner att tas upp på sammanträdet för beslut om överlämnande till beredningsinstans. Det gäller alltså även eventuella motioner som lämnas in till presidiet under själva sammanträdet. Sent inkomna motioner distribueras för kännedom till ledamöterna via läsplattan först efter sammanträdet.

Kommunfullmäktige beslutar vilken nämnd motionen ska överlämnas till för beredning. Även om en motion skulle röra något som inte hör till kommunens kompetens, så måste den överlämnas för beredning.

Beredning

Liksom andra ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige, ska motionen beredas av kommunstyrelsen och eventuell facknämnd för det sakområde som motionen behandlar, för att sedan komma tillbaka för beslut i fullmäktige. Detta innebär att det ska finnas ett framtaget beslutsunderlag och att kommunstyrelsen och nämnd som berörs ska ha lämnat ett förslag till beslut. Beredningen innebär således att man analyserar förutsättningarna för och ger ett faktaunderlag till det önskade beslutet.

En motion bör beredas så, att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes (5 kap. 35 § KL). Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen från vidare handläggning.

Enligt AO ska kommunstyrelsen två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Beslut

Motionssvaret behandlas enligt huvudregeln för ärenden i kommunfullmäktige: När motionen är färdigberedd lämnar kommunstyrelsen förslag till beslut och fullmäktige tar upp svar på motionen som ett ärende, med överläggning och beslut. Beslutet kan bli formellt (remiss, återremiss eller bordläggning) eller materiellt (avgörande i sak).

Om kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen (eller fattar annat beslut om åtgärd) ska beslutet verkställas av kommunstyrelsen eller annan ansvarig nämnd.

/kommunjurist Helena Göransson